

Møteinnkalling

Utvalg: Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested: Epostmøte
Dato: Svar på mail innen 23.09.2014 kl. 18:00
Tidspunkt:

Styrets medlemmer bes svare på mail til tore.todas@fylkesmannen.no om søknaden innvilges ihht forvalters innstilling eller om søknaden skal avlås.
Frist for tilbakemelding settes til 23.09.2014 kl. 18: 00 og protokolleres som møte.

Namsskogan 22.09.2014
Stian Brekkvassmo
Leder/Sign

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 23/2014	Styresak Søknad om dispensasjon bærbart elfiske i Øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark.		2014/5514

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2014/5514-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 21.09.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	23/2014	23.09.2014

Søknad om dispensasjon bærbart elfiske i Øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark.

Forvalters tilrådning

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 (Jf. § 4 i verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark) har Børgefjell nasjonalparkstyre gjort følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning gis tillatelse til bruk av elektrisk fiskeapparat for prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark.
- Tillatelse gjelder for september – oktober 2014.
- Tillatelse gjelder opp til Storfossen i Namsen som omsøkt.

Nasjonalparkstyret gjør oppmerksom på at dispensasjonen kun gjelder ihht verneforskriften.

Nasjonalparkstyret anmerker at evt. søknader for påfølgende år må sendes i god tid før feltsesong slik at disse kan behandles i ordinært møte. Sent innkomne søknader kan medføre at de ikke tas opp til behandling før etter feltsesong.

Begrunnelse

Tiltaket som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i naturmangfoldlovens § 48. Tiltaket vurderes slik at det ikke strider mot formålet med vernet. Tiltaket vil dessuten gi forvaltningen økt kunnskap om namsblanken.

Saksopplysninger

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Naturmangfoldslovens § 48.
- Delegert myndighet gitt nasjonalparkstyret i brev av 30.01.2013 fra Det Kongelige Miljøverndepartement.

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) søker i brev av 04.09.2014 om tillatelse til bruk av elektrisk fiskeapparat for prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark. Dette i forbindelse med at NINA kjører et 4 årig prosjekt med kartlegging av Namsblankbestanden, samt undersøke reguleringseffekter ifb. med vassdragsregulering. Prosjektet kjøres på grunn av Miljødirektoratets pålagte etterundersøkelser på namsblank etter NTEs kraftutbygging i Øvre Namsen

I henhold til verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3 pkt. 3.1 står det at dyrelivet, herunder hi-, hekke-, myte-, gyte- og yngleplasser, er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Bruk av elektrisk fiskeapparat anses da som unødvendig forstyrrelse iht. forskriften. Bruk av elfiskeapparat krever derfor dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Nasjonalparkforvalter sendte foreløpig svar til NINA om at saken ville bli tatt opp til styrebehandling i ordinært møte den 23.10.14. I telefonsamtale 18.09.14 informerte prosjektkoordinator for prosjektet om at prøvefisket var planlagt fra uke 39 og at det ut fra dette var svært ønskelig med en raskere avklaring på søknaden. Dette ut fra at det for tiden var gunstig vannstand for prøvefisket.

Forvalter la fram saken til Arbeidsutvalget i møte den 19.09 på Namsskogan. Her ble det konkludert med at søknaden legges frem for styrebehandling i epostmøte med kort frist for tilbakemelding. Dette for at NINA skal få en rask avklaring på søknaden. Arbeidsutvalget presiserer at det er uheldig at søknader ikke sendes inn i god tid slik at disse kan framlegges i ordinært styremøte før feltsesong.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Vurdering av saken

Miljøverndepartementet har delegert forvaltningsmyndigheten over hele verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark til Nasjonalparkstyret.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Søknaden gjelder dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark § 3 pkt. 3.1 for bruk av elektrisk fiskeapparat for prøvefiske etter Namsblank i øvre deler av Namsen i Børgefjell nasjonalpark.

Norsk Institutt for naturforskning (NINA) skal i samarbeid med NTNU Institutt for biologi, NTNU Vitenskapsmuseet og Rådgivende Biologer AS gjennomføre et prosjekt for å kartlegge den fiskebiologiske tilstanden i Øvre Namsen. Hensikten med undersøkelsene er å skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag for namsblankbestandene, spesielt for å oppdatere kunnskapen om reguleringseffektene på namsblanken. Dette skal gi et bedre grunnlag for en framtidig bærekraftig forvaltning av denne unike laksen.

Bakgrunnen for prosjektet er et pålegg om undersøkelser fra Miljødirektoratet til NTE energi AS. Namsblanken finnes kun i Øvre Namsen, og er den eneste laksen i Europa som lever hele sitt liv i elva uten å vandre til sjøen. Namsblanken er i dag påvirket av reguleringene i Namsen, samtidig som ørekyt er i ferd med å spre seg til områdene i Namsen hvor namsblanken lever. Prosjektet starter høsten 2014 og varer frem til 2019.

Det omsøkte tiltaket er viktig for å skaffe mer kunnskap om namsblanken. Ca. 10 kilometer av Namsen går i Børgefjell nasjonalpark og det vil for forvaltningen av nasjonalparken og verneverdiene være viktig med kunnskap om namsblankens leveområder. Elektrisk prøvefiske er en vel utprøvd metode som ikke tar livet av fisken. Undersøkelsen vil foregå i et begrenset område i september – oktober og vil medføre lite forstyrrelser.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Metoden gir minimal effekt på verneformålet. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Undersøkelsene vil foregå til fots langs eller i elva i september/oktober. Det vil ikke være motorferdsel i forbindelse med det elektriske prøvefiske. Prøvefisket vil foregå opp til Storfossen, det vil si at store deler av elva som ligger inne i nasjonalparken ikke blir berørt av undersøkelsene. Dette vil derfor i liten grad medføre økt belastning i områdene. § 10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjon på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. § 11 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Undersøkelsene vil foregå til fots og uten videre inngrep. Elektrisk prøvefiske vil bli utført av sertifisert personell som har fått tillatelse fra fiskeforvalter ihht. lov om laksefisk og innlandsfisk.

Konklusjon:

Ut fra ovennevnte vurderinger anbefales det at søknaden innvilges. Dette ut fra at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. For forvaltningen av området er det også viktig med kunnskap om namsblanken, da både i selve nasjonalparken men også i det totale leveområdet.

Vedlegg:

- Søknad av 08.09.14 om dispensasjon bærbart elfiske i Øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark
- Fiske tillatelse nr 38 2014 fra FMNT
- Infoskriv nye undersøkelser i Øvre Namsen - kartlegging av namsblank og undersøkelse av reguleringseffekten

Fra: Tødås Tore[Tore.Todas@fylkesmannen.no]

Dato: 08.09.2014 07:51:15

Til: FMNT Postmottak

Tittel: VS: Søknad om bærbart elfiske i Øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark

Fra: Sundt-Hansen, Line Elisabeth [<mailto:line.sundt-hansen@nina.no>]

Sendt: 4. september 2014 10:04

Til: Tødås Tore

Emne: Søknad om bærbart elfiske i Øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark

Søknad om elfiske i deler av øvre Namsen som inngår i Børgefjell nasjonalpark.

Norsk Institutt for naturforskning (NINA), ved Line Sundt-Hansen, søker herved om tillatelse til bærbart elfiske i deler av øvre Namsen som inngår i Børgefjell Nasjonalpark, opp til Storfossen (se kart under). Aktiviteten er en del av et større prosjekt der hensikten er å kartlegge Namsblankbestanden, samt undersøke reguleringseffekter (se vedlagt informasjonsskriv). Vi ønsker å utføre elfisket med bærbart elfiskeapparat i tidsrommet september-oktober, da vi er avhengig av lav vannføring for å utføre elfisket. Det elektriske fisket vil bli utført skånsomt og all fiske vil bli satt ut der de er fanget etter registrering. Til orientering har vi søkt og fått en generell fisketillatelse fra fylkesmannen i Nord-Trøndelag (vedlagt).

Vennlig hilsen

Line Sundt-Hansen (prosjektkoordinator)



Figur 1. Strekning som ønskes elfiskes innenfor Børgefjell nasjonalpark markert med blå stiplet linje.

Line Elisabeth Sundt-Hansen

Forsker (PhD)

Norsk institutt for naturforskning - NINA

Postadresse: Postboks 5685 Sluppen,, 7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Høgskoleringen 9, 7034 Trondheim

73 80 14 00 • 984 21 195 • www.nina.no

From: Sundt-Hansen, Line Elisabeth
Sent: 14. august 2014 09:42
To: 'Tødås Tore'
Subject: RE: Oppringning fra +4798421195, videresendt til Tødås Tore

Hei,

Jeg ville bare presisere at vi ikke skal inn med elfiskebåten i Nasjonalparken, vi bruker bare den fra utløp av Mellingselva og nedstrøms. Jeg kom i skade for å si at vi skulle bruke elfiskebåt i nasjonalparken da jeg ringte deg tidligere denne uka, noe som selvfølgelig ikke stemmer. Det er snakk om elfiske med bærbart elfiskeapparat i nasjonalparken, men det kreves sikkert uansett egen søknad?

Vennlig hilsen

Line Sundt-Hansen

From: Tødås Tore [<mailto:Tore.Todas@fylkesmannen.no>]
Sent: 13. august 2014 21:38
To: Sundt-Hansen, Line Elisabeth
Subject: SV: Oppringning fra +4798421195, videresendt til Tødås Tore

Hei Line

Ser du har gjort en del forsøk på å få tak i meg de siste par dagene. Har vært en tur i Børgefjell noen dager og der er det dårlig med mobildekning. Er på kontoret torsdag og fredag så du får bare prøve igjen.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter Børgefjell/Byrkije nasjonalpark



Hjemmesider: <http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell/>
Telefon +4774168082

Fra: Microsoft Outlook **På vegne av** +4798421195
Sendt: 13. august 2014 14:39
Til: Tødås Tore
Emne: Oppringning fra +4798421195, videresendt til Tødås Tore

Oppringning fra +4798421195, videresendt til Tødås Tore

Oppringer-ID: [+4798421195](tel:+4798421195)



Saksnr.:2013/5222

Fisketillatelse nr. 38

Navn: NINA _____
Adresse: v/Odd Terje Sandlund og prosjektets medarbeidere _____

Postnr/Sted: 7485 TRONDHEIM _____

Har med hjemmel i lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk, § 13, jf. Kgl res av 27. november 1992 har fått tillatelse til å fange laks, sjøaure og innlandsfisk uavhengig av forskrifter eller forbud fastsatt i eller i medhold av lov av 15. mai 1992 om laksefisk og innlandsfisk.

Vatn/elv/sjø Øvre Namsen

Kommune: Namsskogan _____

Arbeidets art: Gjennomføring av Miljødirektoratets pålagte etterundersøkelser på namsblank etter NTEs kraftutbygging i Øvre Namsen. Bruk av garn, elektrisk fiskeapparat og elektrisk fiskebåt, teiner og ruser. Det settes krav om minst mulig avliving av namsblank og mest mulig bruk av strøm i forhold til garn.

Tidsavgrensning: f.o.m. 20. august t.o.m. 20. november

Den som har fått denne tillatelsen er ansvarlig for at følgende bestemmelser for slik fisketillatelse blir overholdt:

1. Før fisket tar til skal grunneieren og andre fiskeberettigede varsles
2. Vedkommende politimyndighet bør, om mulig, på forhånd gis melding om fisket
3. Fangsten av denne skal, så vidt mulig, tilfalle den som har fiskeretten, jf pkt 1.
4. Fiskeredskaper skal desinfiseres ved flytting fra ett vassdrag til et annet.

Steinkjer den 18. august 2014

Anton Rikstad – fiskeforvalter

Gjenpart: SNO, Politi og Namsskogankommune.

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

fmntpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Statens hus Strandveien 38

www.fylkesmannen.no/nt

Telefon:
74 16 80 00

Org.nr.:
974 772 108

Saksbehandler:
Anton Rikstad
97 14 80 26
fmntari@fylkesmannen.no

NYE UNDERSØKELSER I ØVRE NAMSEN:

Kartlegging av namsblank og undersøkelse av reguleringseffekten

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Norsk Institutt for naturforskning (NINA) skal i samarbeid med NTNU Institutt for biologi, NTNU Vitenskapsmuseet og Rådgivende Biologer AS gjennomføre et prosjekt for å kartlegge den fiskebiologiske tilstanden i Øvre Namsen. Hensikten med undersøkelsene er å skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag for namsblankbestandene, spesielt for å oppdatere kunnskapen om reguleringseffektene på namsblanken. Dette skal gi et bedre grunnlag for en framtidig bærekraftig forvaltning av denne unike laksenn.

Bakgrunnen for prosjektet er et pålegg om undersøkelser fra Miljødirektoratet til NTE energi AS. Namsblanken finnes kun i Øvre Namsen, og er den eneste laksen i Europa som lever hele sitt liv i elva uten å vandre til sjøen. Namsblanken er i dag påvirket av reguleringene i Namsen, samtidig som ørekyt er i ferd med å spre seg til områdene i Namsen hvor namsblanken lever. Prosjektet starter høsten 2014 og varer frem til 2019. NINA er hovedansvarlig for prosjektet.



Namsblank, hunn (øverst) og hann. Foto Per H. Olsen, NTNU

HVA SKAL GJØRES?

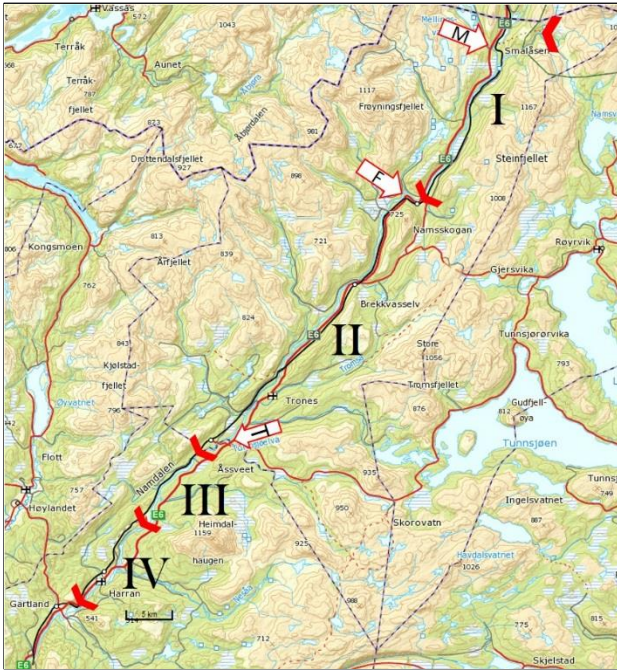
Namsblanken fantes opprinnelig i hovedstrengen av Namsen, fra Namskroken til Nedre Fiskumsfoss, og i sideelver på denne strekningen. I dag har anadrom (sjøvandrende) laks tilgang til ca. 10 km i nedre del av dette området (opp til Aunfossen) og tilstanden til namsblanken i dette området er ukjent.

Undersøkelsene i felten vil foregå i 2014 – 2018. Vi starter i den øverste delen fra Namskroken og nedover til Namsskogan i 2014, og innsatsen vil suksessivt forflytte seg nedover i fire seksjoner i de kommende årene, se kart på neste side.

For å kartlegge Namsblankbestanden vil undersøkelser bli gjort i følgende seksjoner av Namsen:

- i. Øvre namsblanksoner (Namskroken – terskel Namsskogan).
- ii. Midtre namsblanksoner (terskel Namsskogan – magasin Åsmulfoss).
- iii. Nedre namsblanksoner (Åsmulfoss – Aunfoss).
- iv. Blandingssone anadrom laks/namsblank (Aunfoss – Nedre Fiskumsfoss).

Sonene vil bli undersøkt etter en fastlagt plan for prosjektperioden. I tillegg skal dette prosjektet undersøke de delene av Frøyningselva og Tunnsjøelva som har namsblank, ettersom begge disse sideelvene er berørt av reguleringene.



Oversikt over Øvre Namsen. Røde vinkler viser (ovenfra og nedover):

Namskroken (øvre grense for namsblank), terskel ved Namsskogan, Åsmulfoss, Aunfoss og Nedre Fiskumfoss.

Romertall viser soner for feltundersøkelser 2014-2018.

Piler viser M: Mellingselva,

F: Frøyningsselva og T: Tunnsjøelva

grad vil det bli benyttet finmasket garn til å fange namsblank på områder som er utilgjengelige for elfiske. I alle deler av undersøkelsene vil det bli prioritert å benytte metoder som i minst mulig grad skader eller tar livet av namsblanken.

Gjennomføring av undersøkelsene medfører at det vil bli brukt båter, spesielt i de stilleflytende delene av vassdraget. Etter endt sesong vil det bli holdt informasjonsmøte hvor resultatene og videre opplegg for undersøkelsene presenteres.

Mer detaljert er målene for prosjektet å:

- Undersøke namsblankforekomster i regulerte og reguleringspåvirkede deler av Øvre Namsen, Tunnsjøelva og Frøyningsselva
- Undersøke habitatbruk og vandringer hos namsblank i de reguleringspåvirkede delene av Namsenvassdraget
- Sammenligne forekomster av namsblank i områder med og uten direkte effekt av elvekraftverk og utløp fra magasiner
- Sammenligne forekomster av namsblank i områder med og uten direkte effekt av terskler
- Sammenligne namsblankforekomster i områder med og uten ørekyt
- Gjøre genetiske undersøkelser av namsblanken
- Estimere bestandsstørrelsen av namsblanken

GJENNOMFØRING AV UNDERSØKELSENE

Det vil bli benyttet forskjellige metoder til å gjennomføre undersøkelsene av namsblank. Fiske med elektrisk fiskeapparat langs land og på grunnområder bedøver fisken slik at det kan tas prøver av den før den slippes ut. For å kartlegge forekomst av namsblank på dypområder og i elvemagasiner vil det bli benyttet en såkalt elfiskebåt. Også ved denne metoden blir fisken bedøvd, for så å kunne slippes ut igjen. En del av namsblanken som fanges, vil bli merket med små elektroniske merker slik at vi kan følge vandringer og habitatbruk for en periode etter merking. I begrenset

LOKAL FORANKRING OG MEDVIRKNING

Det er viktig for prosjektet å ha en god lokal forankring, siden det lokalt finnes mye viktig kunnskap om vassdraget. Vi vil derfor samarbeide med Kunnskapssenteret for laks og vannmiljø (KLV), Namsskogan fjellstyre og øvrige grunneierorganisasjoner i de aktuelle undersøkelsesområdene. Nødvendige tillatelser bl.a. knyttet til motorisert ferdsel vil bli innhentet fra Grong og Namsskogan kommuner. Vi oppfordrer alle som har viktige opplysninger om forekomst av namsblank eller annen relevant informasjon som kan ha betydning for prosjektet om å ta kontakt.

KONTAKTPERSONER:

Line E. Sundt-Hansen, Forsker, NINA,
Prosjektleder,
line.sundt-hansen@nina.no
mobil: 98421195

Eva B. Thorstad, Seniorforsker, NINA,
Prosjektleder,
Eva.Thorstad@nina.no
mobil: 91661130

Tor G. Heggberget, Seniorforsker, NINA,
tor.g.heggberget@nina.no
mobil: 91326810

Odd Terje Sandlund, Seniorforsker, NINA,
ots@nina.no
mobil: 99606683